

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

BÙI QUANG SÁNG

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN
CÔNG TÁC KIỂM SOÁT CHI ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN
QUA KHO BẠC NHÀ NƯỚC HUYỆN ĐẠI TỪ**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN CHÍ THIỆN

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng các số liệu , kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác, mọi sự trích dẫn đã được chỉ rõ nguồn gốc . Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

Tác giả

Bùi Quang Sáng

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành tới PSG.TS. Trần Chí Thiên đã chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi rất tận tình trong suốt thời gian thực hiện và hoàn thành luận văn thạc sỹ của mình.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, Khoa sau Đại học là cơ sở đào tạo, đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Xin gửi lời cảm ơn đến Kho bạc Nhà nước tỉnh Thái Nguyên, UBND, phòng Tài chính, Ban quản lý dự án, Kho bạc Nhà nước huyện Đại Từ và các cơ quan, cá nhân đã giúp đỡ tôi về nguồn tư liệu phục vụ cho việc thực hiện đề tài.

Cuối cùng xin cảm ơn gia đình, những người thân và bạn bè, đồng nghiệp luôn đồng hành, ủng hộ, giúp tôi tập trung nghiên cứu và hoàn thành bản luận văn thạc sỹ của mình.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2011

Tác giả

Bùi Quang Sáng

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục chữ viết tắt	vii
Danh mục bảng.....	viii
Danh mục sơ đồ.....	viii
Danh mục đồ thị	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
2.1. Mục tiêu chung	2
2.2. Mục tiêu cụ thể	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài.....	3
5. Bố cục của luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ KIỂM SOÁT CHI ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN QUA KHO BẠC NHÀ NƯỚC VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về kiểm soát chi đầu tư phát triển qua kho bạc nhà nước....	5
1.1.1. Ngân sách Nhà nước, chi ngân sách Nhà nước.....	5
1.1.1.1. Ngân sách Nhà nước	5
1.1.1.2. Chi ngân sách Nhà nước	8
1.1.2. Kiểm soát chi đầu tư phát triển	10
1.1.2.1. Đầu tư phát triển, chi đầu tư phát triển.....	10

1.1.2.2. Đặc điểm, vai trò của kiểm soát chi đầu tư phát triển	12
1.1.2.3. Các cơ quan kiểm soát chi đầu tư phát triển.....	13
1.1.3. Quy trình kiểm soát chi đầu tư phát triển qua kho bạc Nhà nước	
1.1.3.1. Vai trò quản lý của KBNN về chi đầu tư phát triển	15
1.1.3.2. Nguyên tắc kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN	19
1.1.3.3. Quy trình kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN.....	20
1.2. Cơ sở thực tiễn về kiểm soát chi đầu tư phát triển của một số quốc gia và vận dụng vào Việt Nam	24
1.2.1. Kinh nghiệm của một số quốc gia về kiểm soát chi đầu tư phát triển	24
1.2.1.1. Kinh nghiệm của Pháp	24
1.2.1.2. Kinh nghiệm của Singapore.....	25
1.2.2. Kiểm soát chi đầu tư phát triển tại Việt Nam	28
1.2.3. Bài học kinh nghiệm về công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển....	29
1.3. Phương pháp và hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	30
1.3.1. Khung phân tích	30
1.3.2. Phương pháp nghiên cứu	31
1.3.2.1. Cơ sở phương pháp luận.....	31
1.3.2.2. Phương pháp nghiên cứu	32
1.3.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	34
Chương 2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC KIỂM SOÁT CHI ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN QUA KHO BẠC NHÀ NƯỚC HUYỆN ĐẠI TỪ	36
2.1. Khái quát chung về điều kiện tự nhiên kinh tế xã hội huyện Đại Từ	36
2.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	36
2.1.1.1. Vị trí địa lý	36
2.1.1.2. Địa hình, khí hậu.....	37
2.1.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội.....	41
2.1.2.1. Tài nguyên nhân văn.....	41
2.1.2.2. Kết cấu hạ tầng	44

2.1.2.3. Tình hình phát triển kinh tế	44
2.1.3. Đánh giá điều kiện tự nhiên kinh tế xã hội huyện Đại Từ	46
2.2. Thực trạng công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua kho bạc nhà nước huyện Đại Từ	48
2.2.1. Công tác tổ chức quản lý của KBNN huyện Đại Từ	48
2.2.1.1. Cơ cấu bộ máy tổ chức tại KBNN huyện Đại Từ.....	48
2.2.1.2. Phân công nhiệm vụ quản lý về chi đầu tư phát triển ở KBNN Đại Từ.....	49
2.2.2. Công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua Kho Bạc Nhà nước huyện Đại Từ	50
2.2.2.1. Cơ chế kiểm soát chi ngân sách nhà nước.....	50
2.2.2.2. Công tác quản lý vốn đầu tư phát triển tại KBNN Đại Từ.....	52
2.2.2.3. Hiệu quả công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN huyện Đại Từ.....	56
2.2.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN	61
2.2.3. Đánh giá công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN huyện Đại Từ.....	63
2.2.3.1. Kết quả đạt được	63
2.2.3.2. Những tồn tại	64
2.2.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại.....	66
Chương 3. GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC KIỂM SOÁT CHI ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN QUA KHO BẠC NHÀ NƯỚC HUYỆN ĐẠI TỪ	69
3.1. Định hướng hoàn thiện cơ chế quản lý của kho bạc nhà nước về chi đầu tư phát triển	69
3.1.1. Định hướng tăng cường công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua kho bạc nhà nước.....	69

3.1.2. Định hướng phát triển, nhu cầu và khả năng huy động vốn đầu tư phát triển kinh tế - xã hội của huyện Đại Từ	71
3.1.2.1. Định hướng đầu tư phát triển kinh tế xã hội của huyện Đại Từ	71
3.1.2.2. Nhu cầu vốn đầu tư phát triển huyện Đại Từ	73
3.1.2.3. Khả năng huy động các nguồn vốn đầu tư	75
3.2. Giải pháp nhằm hoàn thiện công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN huyện Đại Từ	76
3.2.1. Giải pháp về cơ chế chính sách	76
3.2.2. Hoàn thiện công tác lập và phân bổ dự toán các dự án đầu tư.....	80
3.2.3. Công tác cấp phát sử dụng vốn đầu tư phát triển.....	83
3.2.4. Quản lý công tác quyết toán vốn đầu tư phát triển	85
3.2.5. Giải pháp hoàn thiện quy trình, nghiệp vụ kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN.....	87
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	90
1. Kết luận.....	90
2. Kiến nghị.....	92
TÀI LIỆU THAM KHẢO	94

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

TT	Viết tắt	Viết đầy đủ
1	CTMT	Chương trình mục tiêu
2	ĐTPT	Đầu tư phát triển
3	KBNN	Kho bạc Nhà nước
4	NSNN	Ngân sách Nhà nước
5	SNKT	Sự nghiệp kinh tế
6	TABMIS	Hệ thống thông tin quản lý ngân sách
7	XDCB	Xây dựng cơ bản
8	UBND	Ủy ban nhân dân
9	VĐT	Vốn đầu tư

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Tăng trưởng giá trị sản xuất qua các năm	45
Bảng 2.2: Cơ cấu chi NSDP tại Đại Từ từ 2008 đến 2010	50
Bảng 2.3: Chi ngân sách địa phương qua các năm của huyện Đại Từ	52
Bảng 2.4: Tình hình quản lý vốn đầu tư phát triển thuộc nguồn vốn ngân sách tỉnh quản lý	53
Bảng 2.5: Tình hình quản lý vốn đầu tư phát triển thuộc nguồn vốn ngân sách huyện quản lý.....	54
Bảng 2.6: Tình hình quản lý vốn đầu tư phát triển thuộc nguồn vốn ngân sách xã quản lý.....	55
Bảng 2.7: Số kinh phí từ chôi thanh toán qua kiểm soát chi đầu tư phát triển qua các năm	58
Bảng 2.9: Kết quả kiểm tra, kiểm soát hồ sơ dự toán quyết toán vốn đầu tư phát triển huyện Đại Từ.....	60
Bảng 3.1: Nhu cầu vốn đầu tư toàn xã hội của huyện Đại Từ.....	74

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Sơ đồ các cơ quan kiểm soát chi đầu tư thuộc ngành tài chính	13
Sơ đồ 1.2: Quy trình kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN	21
Sơ đồ 1.3: Khung phân tích công tác kiểm soát chi đầu tư phát triển qua KBNN [Tác giả xây dựng].....	31
Sơ đồ 2.1: Sơ đồ bộ máy tổ chức KBNN huyện Đại Từ.....	48

DANH MỤC ĐỒ THỊ

Đồ thị 2.1: Tốc độ tăng trưởng giá trị sản xuất qua các năm.....	45
Đồ thị 2.2: Cơ cấu chi NSDP tại Đại Từ từ 2008 đến 2010	51

PHẦN MỞ ĐẦU

1. TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI

Sau hơn 20 năm thực hiện công cuộc đổi mới, đất nước ta từ một nước nghèo nàn, lạc hậu, kém phát triển đã trở thành một nước xuất khẩu lương thực hàng đầu thế giới, tốc độ tăng trưởng kinh tế liên tục ở mức cao, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tiến bộ, an sinh xã hội được đảm bảo, đời sống nhân dân ngày càng được cải thiện, an ninh chính trị, chủ quyền lãnh thổ được giữ vững, vị thế trên trường quốc tế được nâng cao.

Trong công cuộc đổi mới và phát triển đất nước, với mục tiêu đưa nước ta đến năm 2020 cơ bản trở thành một nước công nghiệp phát triển, phấn đấu vì mục tiêu dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Nhiều giải pháp đồng bộ được tổ chức thực hiện trong đó có giải pháp về nâng cao hiệu quả kiểm soát chi ngân sách nhà nước (NSNN).

Chi NSNN được giao cho kho bạc Nhà nước (KBNN) quản lý, cấp phát, thanh toán, được sử dụng như là một công cụ chủ yếu của Đảng, nhà nước và của cấp uỷ chính quyền cơ sở để thực hiện nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh quốc phòng và thúc đẩy sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Việc kiểm soát các khoản chi NSNN bao gồm chi thường xuyên và chi đầu tư phát triển. Trong đó, chi đầu tư phát triển có vị trí, vai trò rất quan trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

Đại Từ là một huyện miền núi nằm ở phía Tây Bắc tỉnh Thái Nguyên, cách thành phố Thái Nguyên 25km với tổng diện tích tự nhiên 57.847,86ha. Là huyện có nhiều tiềm năng phát triển kinh tế xã hội so với các huyện khác trong tỉnh. Những năm qua mặc dù có nhiều khó khăn trong cân đối ngân sách song địa phương vẫn đảm bảo cân đối ngân sách chi cho đầu tư phát triển đảm bảo nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội trên địa bàn huyện. Tuy